

La calor apreta ¡está clal
 y com la calor no engresca,
 diguin ¿com s' ha de posá?
 —Senzillament: ¡a la fresca!
 —¡Oh, ja, ja!

DE DIJOURS A DIJOURS

SEMPRE 'ns ho hem pensat qu' en Villaverde era hom' á l' aygua.

Tan ell, com 'ls ministres... com tot lo partit conservador feyan fator de mort, desde 'l primer dia.

No cal pas ser viu per coneixer, que l' avís d' obertura del Congrés, venia á ser com l' esquila del convit per anar á son enterro.

Aixís, al cercar rahóns per explicar la llarga *clausura* del parlament espanyol, que tothom li llensava en rostre.. no trovavan res mes que *sofismes*.

Rahóns de peu de banch.

Tot per no dir, net y clar: Senyors diputats, no hem obert las Corts, porque ja sabem que no hem d' eixir vius.

Lo demés, son trons.

Y si algú ho duptava, á la vista ho té.

Com que *á cada bugada perdém un llenzol...* á nosal tres 'l cambi, no 'ns ha fet, ni calor, ni fret.

Encara que 'l *termometre* senyali 30 graus á l' ombra, trovém que 'l forn, no te pas la calda que voldíam, per' cantar *victor*.

Com *qu' al enfornar 's fan 'ls pans geperuts* sens apar esguerrada la fornada d' ara, tant y mes que las altres.

Ni 'ns resta 'l consol de patir un mal *menor*.
Concorren totas las *circunstancias* agra.ants del mal.

Procurarém comprobar'ho.

Aquets *lliberals* son de *camama*.

En Montero-Rios ha resultat lo més *maco*, no pas pe 'ls designis del poble, sinó 's per las *camarillas* dels palaus qu' ho han determinat de cop y volta.

Es aquell mateix, que mentrestant á París firmava lo desmembrament de la patria, va descobrir que tenia la culpa en *Meco...* lo que traduhit al bon romans catalá, vol dir: donem' ho tot; y qui tinga picor, que 's grati.

Per aixó, ara estém segurs, que 'ns donará *mico*

Y fem tant cas del seu *lliberalisme*, com dels restos que 'm quedan al mocador, quan me *moco*.

No trigarém pas molt temps, en cantar' hi las abso'tas del *muco*, que son las que 's cantan pe 'ls difunts, qu' en vida no han fet res de nou, ni de bó.

Totas las astucias del *leguleyo* no podrán pas apaibagar la fam, que 's trova *ensenyorida* d: l' Andalusia; no adobarán la malaltía de la moneda que te 'l *fel so breixit...* no farán abaixar 'l pa, ni posarán terme á la *rampinya* que corre arreu arreu.

Las casacas dels novells ministres, prou estavan á punt; las lleys qu' han de *moralisar* 'l govern, encara son verdas.

¡Com que 'l mes calent, es á l' ayguera!

¡Aixó no es res mes, que l' etern aném tirant.. y pagant!

Es un' altre manera de dir al poble: *¡paga, qu' es gatal!*

En García Prieto, es lo ministre de la Governació, y aquet si qu' ab son nom ja paga.

Perque guanyin 'ls nostres las actas, *apreta* li dirá segurament lo xistós descubridor d' en *Meco...* y ell, apretant, apretant... ab tota la *legalitat*, portará á la representació Nacional, una colla de gent, que 'ls deuen coneixer á casa seva, y serán la voluntat del poble, com 'ls *bolets* per Tot Sans.

¡Mes lo ministre, correspondrá á son nom!

L' Angel Urzáiz, es dels que guardava la casaca brodada ab cánfora, porque no se li arnés.

Certament, l' ha treta com nova.

Es d' aquells que tot sovint la fan servir... porque s' enmotlla á tots 'ls gustos.. y fa per tots 'ls gastos, qu' es pe 'l que serveix lo ministre d' Hisenda.

Per las consignacions *monstruosas*; per las pagas més grossas de l' Estat, d' or no 'n faltará.

Ara com ants, pe 'l pobre treballador... ni céntims.

L' estol dels *investigadors* caurá al damunt del contribuent, com la llagosta damunt dels camps de blat, per menjarse l'...

Tots serán nous; del partit.

Y diu que tots, ja saben fer l' ullet.

La malura de la pesseta, farà 'l seu curs.

Mes lo Banch d' Espanya, també podrá repartir 'l seu *dividendo*...

Per aixó tots co'vents; 'ls que sens treballar van ab cotxe, y 'ls que treballant van á peu.. y gracias qu' els deixin caminar pe 'ls carrers.

Ab en Weyler, ja fa anys que som coneguts, Potser s' han errat fentl' ho ministre de la Guerra. A Cuba y á Filipinas, va mostrar grans coneixements *hisendístichs*..

Es un *guerrero* que 'n sap molt de contar per casa, 'l qu' ens fa pensar, que li han trasbalsat la cartera.

¡Diu que 'n sap tant, de coneixer 'l vent d' ahont vé!

Sent ministre de Gracia y Justicia en González de la Peñ', ja podém dormir tranquils.

Es un magistrat, qu' ha dictat molts *condempnas* en tota sa vida.

¡Si 'n *dictava* ara lo que vol lo poble!..

Mentrestant, no vajin pas per justicia, qu' es cara y dolenta.

Si algú 'ls demana la capa, dónguinla... sobre tot per la canícula... ¡mes no recorrin!

¡Jutges, advocats.. y curials!

Córdinse las butxacas y fugin... ¡corrin qu' els atraparán!

Encara que l' agricultura está perduda; més qu' els pagesos may están contents... en Manel Villanueva, te gran fama, com ministre d' aquest ram.

Deu ser per' a xó, que l' han fet ministre de Marina.

Cert que 's mareja, tant bon pu'tt posa 'ls peus á bordo, mes ¡qu' hi fá!..

Per manar l' esquadra del *estanque del Retiro* que

es la mellor d' Espanya, com menos entengui 'ls barcos mellor.

Aquet si, que 'l mateix val *para un fregado, que para un bairido*.

¡Es l' home qu' ens faltava!
¡Per tot te deixó!

No cal cansar més.

Ab els botóns per mostra... ja 's poden afigurar tota la botonadura.

Ja sap tothom, de quin peu *aixeja* en Romanones, y no podém may pensar... que d' aquí en avant, camini dret.

Prou n' ha escrit de cosa bona sobres la pública instrucció, en Mellado... mes com que 'l predicar, no es 'l mateix que *dar trigo*, 'ns esperém assentats, per por de que se 'ns trenquin las camas, si 'ns estém drets.

Y també trovarán com 'l ministre d' Estat, en Sanchez Roman, com diu *El pilluelo de Paris... ni come, ni bebe, ni chupa, ni besa...*

Per tals *pronóstichs* no 'ns cal tenir la ciencia d' un *Zaragoza*... ni sols nas de gos perdiguer.

Ja es prou, veurer com 's quedan *tras cortina* 'ls prohoms més granats, per por de *gastars* avants del temps.

Aixó, es una *cucanya*...

A dalt, 'l murrió de Miliciano de 'n Sagasta.

Tots s' hi enfitan... mes ningú l' haurá.

CALIXTE PI Y XARAU

Lo somni del obrer

Jo vull viure, lliure, lliure
com viu en lo bosch l' aucell,
jo vull viure, lliure, lliure
y estimá com estima ell.

Bé prou que la ment m' ho dicta
qu' haig d' estimá y sé estimat,
bé prou que la ment m' ho dicta
que no haig de sé esclavisat.

Vull combatre aquets obstacles
que 'm privan d' aná 'l Progrés,
vull combatre aquets obstacles
que 'm portan al retrocés.

¡Avant! que allá lluny s' aixeca
la nova generació,
¡avant! que allá lluny s' aixeca
l' esperit de germanó.

Ja no 'm deturan los passos
los hipócritas farsants,
ja no 'm deuran los passos
aquets místichs governants.

Recte 'l lloch vull ferhi vía
qu' ab pler marca mon destí,
recte 'l lloch vull ferhi vía
y ans de torsa... vull morí.

¡Avant! que la lluyta es vida
¡avant sempre sens recell!
¡avant! que la lluyta es vida
que passa de cel á cel.

ANICET MONT SERRA

¡TOT PASSA!..

INSTANTÁNEA

Tinch trenta gallinas
y cent conillets
y quaranta llocas
y vint pollastrets,

y passen, s' escorien,
y viuen tranquils,
tal volta y cent voltas
millor que 'ls Rotchils

Lo «gall» diu á n' ella
(gallina algo parda):
—¿M' estimas;—T' estimo:
li contesta l' altre,

y allí com «Virgili»,
sens «ripis» ni «trampas»,
s' estiman, s' estiman,
y endavant las atxas,

y el gall ab desitjos
per cert, bastant «graves»
ne diu quan disfruta:
—¡Tot passa! ¡Tot passa!

¡Passan hipotecas!
(¡Passan donas mill!)
¡Passan fins los frares!
¡¡Passan els civils!!

¡Passan els jitanos!!
¡Passa la calor!
¡Duros sevillanos
passan que fa por!

Passan baronesas
que son mitj «baróns»,
y passen minis res
que per res son bons

Més passen, y cobran,
y menjan mes bé
que jo, que may logro
teni 'l ventre ple.

¡Tot passa! aquí ab garbo
y ab ploma galana
sino molt castissa,
mitj—mitj catalana,

fabrico eixas coplas
que el «fósforo» ardent
encent com un misto
dins mon pensament

Me crech sé un Lutero,
un Chateaubriand,
un Hugo: un Zorrilla,
un nuevo «Don Cuan»,

y enlayro ma ploma,
y enristro ma llansa
y si no el «Quijote»
soch un Sancho Panxa.

Mes, ¡ay! Quan la pena
desgarra mon ánima
exclamo ab ternura
¡Tot passa! ¡Tot passa!

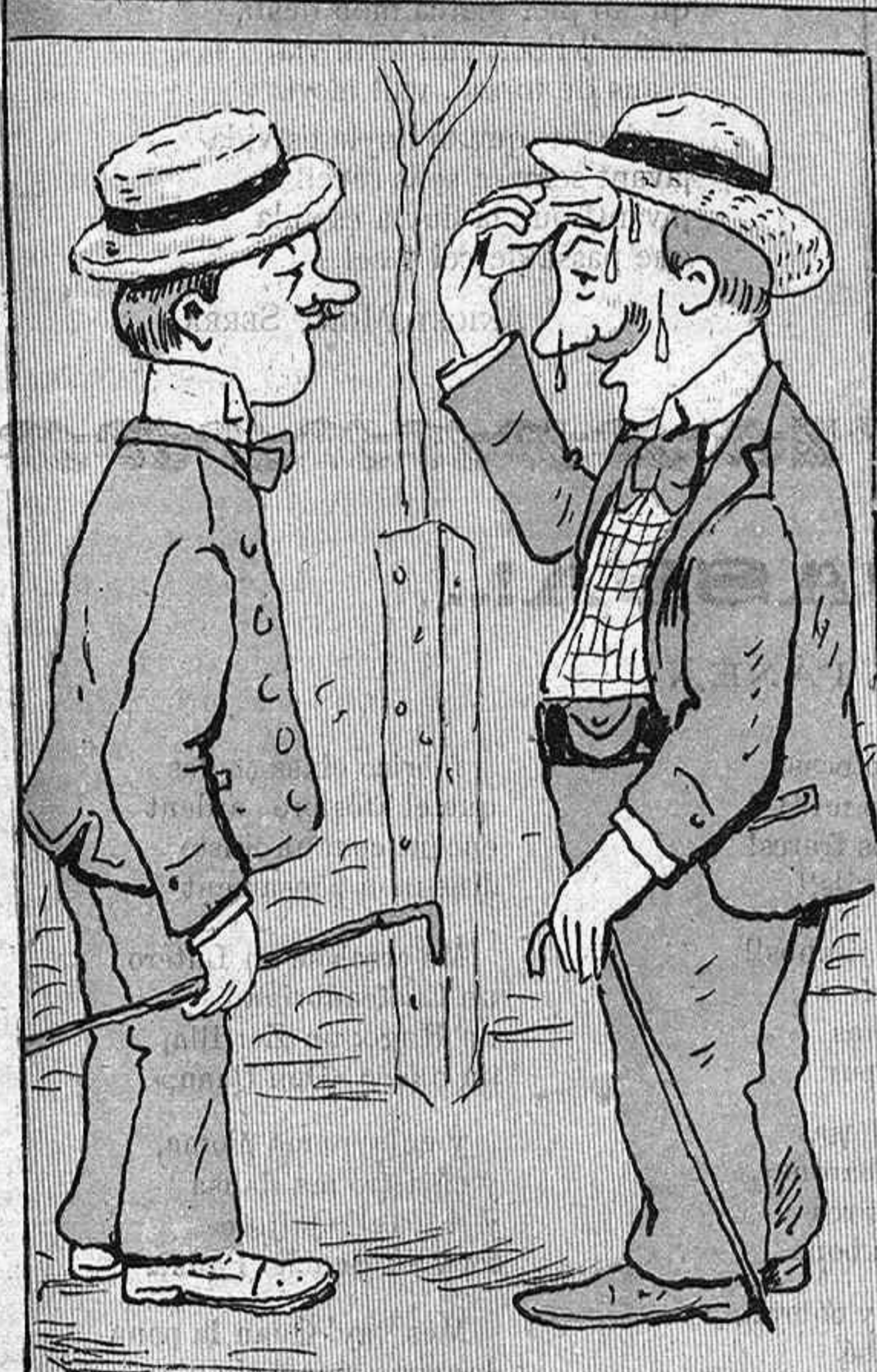
MARCELINO SANTIGOJA

Del temps

¡Ep! noy, ¿cóm es qu' aquet guisado está plé de cuchs!
Ja veurá; ja ho diu 'l ditxo: á l' estiu, tota cuca viu.

—Noy, te participo que 'm caso.
—¿Ah, sí? Donchs, ja estás fresch.
—No ho creguis: estich suhant com un diable.

—Encare que 'm desdenyi, sápigá qu'
als homes guapos no 'nsen faltan de donas
—¡Ah! sí, ja recuerdo que vosté es un d'
aquells de la Vaquería del Parque.

Gil

Estiu

Ab diners per pendre banys
 y aná á fora, tot somriu;
 ab diners es cert lo ditxo
 de que tota cuca viu.

PROFESSONS

Los honorables pares de familia ja hem vist passar per la nostra butxaca 'ls terribles efectes del *Corpus*.

Qui mes qui menos, tots aquets *queses*... de casa nostra, hem quedat escurats de butxaca y treyent un palm de llengua.

Jo pera accontentar á tots los meus, comensant per la sogra, qu' encare es bastant presumida, malgrat lo seu feix d' anys y las sevas dos berrugas al nas y acabant pe 'l noy petit qu' es mes llamener qu' una majordona, hi estat continuament ab la ma al butxacó de l' hermilla, que no semblava sino l' amo d' un bescambi en hora de molt despaig.

Ja compendran que á n' aquet *amo* sols m' hi he semblat en lo d' entregar, que en lo de rebre no, com no siga rebre algun desengany mes sobre la llarga llista qu' en porto anotada.

Pero, aixó si, senyors meus, quan la tarde de *Corpus* me vaig llsnar al carrer ab tota la familia desde 'l quint pis en que vivim, per qüestió de salut, perque diuhen que 'l pujar grahóns es tan bó, los vehins y vehinas de l' escala 'ns miravan pe 'l forat del pany, ab enveja. De tant amunt com baixavam y tan mudats com anavam, semblavam una colla d' angelets devallats á la ciutat comtal ab permís de Deu nostre Senyor.

Jo, al devant, ab una levita ben curteta de faldons, perque aquestas de faldons llarchs qu' ara s' estilan m' entrebarcan y 'm semblan un devantal posat al darrera; ab la meva *xocolitera* al cap, qu' es de copa de poch diámetro y d' ala estreta: un barret ayrós que no té altre defecte que quan fa una mica d' ayre haig d' aguantármel per por de que 's posi á volar. Pero com que la dona diu que m' está tan bé, jo prenh paciència.

Lo noy petit baixava al meu costat, portant lo meu bastó, regalo d' un canonge qu' algun temps visitava molt á la sogra y á mí 'm mostrava certa voluntat, potser perque no posés mala cara quan lo trobava á casa sucant borreguets ab ví ranci. Ab lo dit bastó 'l meu noy va entrabancarme varias vegadas, y al ser al cap devall de l' escala, ho feu de modo, que 'm va fer anar de cap al Kiosco de la portera, la qual estava dormitant y esverada pe 'l soroll va posarse á cridar "lladres." A juet primer incident á n' al meu noy va costarli un bolet meu, que va ferli sagnar lo nas y á mí va costarme sis rals, preu d' un vidre del Kiosco que vaig trencar al caure.

Seguian després duas noyas casadoras que tinch, que saben posarse molt bé un llas y escullir lo pentinat que 'ls va millor á la cara... y que en labors finas son un primor, pero que en qüestió de surgir uns mitjons y posar una olla al foch no hi entenen pilota. Tinch l' honor d' oferirlas als joves de bon passament que vulgan casarse, en la seguretad de que las mevas son com la majoria de las qu' ara corren: mes bonas pera anar á passeig que pera tenir la casa endressada. ¡Y ara que no s' ofenguin a juesas senyoretas que crihém, tan ben pentinadas, tan ben empolvadas, tan enciadoras... y tan buydas de cervell!

En últim lloch baixavan de costat, la dona y la sogra, totas dos esbufegant com mals esperits, totas dos vestidas de negre y ab los cabells tenyits (debilitats humanas), totas dos mastegant paraulas encaminadas á demostrarnos als qu' anavam devant, que, per culpa nostra no seriam á temps á veure passar la professó desde 'n segón pis qu' habita una senyora molt amiga d' un canonge lo qual estava á partir un pinyó ab lo difunt canonge de la sogra.

Y efectivament, quan tombarem la cantonada del carrer de la senyora ja acabava de passar la custodia per devant de casa d' ella, y á la sogra va agafarli tal excitació nerviosa que, si un municipal, perque obstruhia 'l pas, ab tres ó quatre empentas no l' hagués ficada dintre una escala, crech qu' al mitj del carrer nos hauria agafat alguna cosa. Afortunadament va esbravarse tractantme de "llus" y "estaquirot" perque havia caygut á l' escala fentlos perdre uns minuts preciosos, y no va passar res mes.

Tot anant cap á casa las nenas se consolaren reparant qu' á certa distancia 'ls seguian dos gomosos, lo nen tot llepant cinch céntims de caramelos, y la sogra y la dona pensant quinas familias invitariam pe 'l diumenge següent que havia de passar la professó per devant de casa; jo havia de ser l' encarregat d' anar á invitar á tots los nostres coneguts.

Tota la meva familia va passarse 'l divendres y 'l dissapte fregant y endressant la casa, de modo que s' hauria pogut resseguir ab la llengua, encare que 'l dirho sigui una porqueria; pero tots los invitats anavan excusantse dientme que ja tenían compromís ab altres familias. Aquestas negativas tenían sulfuradas á la dona y á la sogra y á mí reventat de tan pujar escalas; pero ni ellas ni yo 'n las explicavam.

Per últim, un bon amich á qui vaig aná á invitar, 'm feu veure lo que nosaltres no pensavam:

- Ascolta - va dirme - ¿que tens alguna ullera á casa teva?

- ¡Alguna ullera! Ja veurás... no 't comprench... la sogra crech que 'n té una...

- Si, home ¿no viviu en un quint pis?

- Vritat.

- Donchs es qüestió de que tinguis una ullera, pera que 'ls invitats que vulguin veure lo que passa pe 'l carrer, se la passin de ma en ma. Será alló de: "Que ja está servida? Deixímela una mica" - Esperis un moment, que guayto 'l pentinat de la gegantesa, etc, etc.

A. GUASCH TOMBAS

Rampells

Lluny teu tinch fret y pena, nena maca,
pro aprop tinch menos rals á la butxaca.

Quin día 'ns casarém vols sapiguer?
com á segur pel trenta de Febrer.

Te juro de tot cor, nineta meva,
que després de Nadal vé Sant Esteva.

ALIV CHIRNE

Una excursió á Corbera

Festa Coral

Organisada pe 'l corista de *La Violeta de Clavé* Joan Roca y ab la cooperació del president company Amat, efectua aquesta societat coral una excursió al pintoresch poble de Corbera, ab motiu d' una visita de germanor al coro *Diadema Corberense*.

Lluhint la típica barretina y precedits del estandart de la *Violeta*, várem eixir del local de la Societat á las dugas de la tarde del día de Sant Joan, fent vía ab lo tren cap á Molins de Rey, ahont ens esperavan las tartranas que havian de conduhirnos al terme del viatge.

Entonant cansóns de la terra arribárem á La Palma de Cervelló, qu' es á mitj camí, y allí férem pá y trago, reprement la marxa á la mitja hora y arribant á Corbera á dos quarts de 7, essent rebuts pe 'l President de la *Diadema* Miquel Canals y cambiantse 'ls saludos 'ls estandarts d' un y altre coro.

Després d' haver anat á la deliciosa «Font de la Rovira», sopárem á la catalana á ca 'l Sebastiá Ro. a y á la nit, dalt d' un escenari improvisat en la sala espayosa de ca 'l Xich Sorderet, se representaren las populars produccions *L' home de la vida*, *L' últim inglés*, *D' estudi* y *Una calaverada*, distingintse tots els aficionats que váren pèndrehi part y especialment en Joan Roca qu' es tot un actor.

Durant els intermedis els coros *Violeta de Clavé* y *Diadema Corberense*, acob-blats baix la batuta del intel·ligent mestre músich de Molins de Rey, gran amich de 'n Clavé, senyor Carreras, interpretaren bonicas cansóns que siguéren molt aplaudidas, y 'l corista Francisco Plá llegí algunas escullidas poesías.

Antes de dar principi á la vetllada, lo qui suscriu llegí una improvisada salutació en vers, del coro barceloní al coro de Corbera, que tenim 'l gust de copiar á continuació.

“La Violeta de Clavé” á la “Diadema Corberense”

Escampant nostra *Violeta*
aromas de germanor,
venim á dá 'us una estreta
de mans, ab amistat neta,
y un abrás com llas d' amor.

La vostra coral *Diadema*
es per nosaltres l' emblema
dels cants del cor del terré
Goig y pau es nostre tema
recordant al gran Clavé.

Companys, á n' aquí hém vingut
per passá un dia ab vosaltres.
Ja que tant bé ens héu rebut,
per deber de gratitut
també 'os esperém nosaltres.

Y aixís, d' aquesta manera,
la nostra *Violeta* 'os dona
paraula, donchs, de qu' espera
¡cor obert! á Barcelona
la *Diadema* de Corbera.

Uns quants balls coronaren l' acabament de la festa y, terminada aquesta, á trench d' auba, s' organisá una excursió á *Ca 'n Rafel*, masia antigüíssima situada al bell cim del alt turó que domina aquella enconrada y allí s' esmorsá y, quan comensava á picá 'l sol, empenguerem el retorn á Corbera quedant encantats de la bellesa del paisatge.

A la una de la tarde tota la colla 'ns dirigirem á la espléndida «Font de la Mata» ahont donarem compte d' un magnífich arrós y uns quants conills de bosch ab salsa, amenida la teca ab un vi de primera, y després d' entonar á la mateixa font escullits cants del repertori de 'n Clavé baix la direcció del esmentat mestre Carreras, varem entornarnos al poble al só del flaviól y tambori que tocava á la perfecció 'l músich especial y únich per dits instruments de tots aquells barals, qual nom sentim no recordarlo. Arribats al Centro, tingerem ocasió d' apreciar las excelents dots de veu del tenor de la *Diadema* en Pepet Cañellas, qu' es una notabilitat, l' Utor del poble.

Bon café, bons cigarros, bona cara y grossa alegría, aconvoat tot aixó ab ayres musicals y corals del terrer, foren lo final de la excursió, de la qual en guardarem gratíssim recort tots quants tingerem la sort d' assistirhi.

PEPET DEL CARRIL.

A LAS MUSSAS

A mon apreciat amich Emili Reimbau Planas

Musas que en lo palau viviu ditxosas,
tenint la facultat de dar sens mida
l' inspiracio á qui us plau.. digaume hormosas
¿perqué amarguéu ma vida
negantme á mi tal gracia
y l' amor fentme perdre de la Engracia.
Oh senyoras! ¿perqué ma fantasía
permeteu, que cercant lo que no troba,
á un volcá comparable tan sols sia?

¿Voleu posar á proba
ma infinita paciencia,
que no os mogui rua pena á la clemencia?
¿Qué os he fet? ¿que os he dit que dolent sia?

¿Quina falta he comés, que així irritarvos
pogut hagi? respón, bella Talía,
¿que ha fet aconsellarvos
'l que juntas com feras

caurer feu sobre mí vostras quimeras?
Si algún dany os he fet, que jo l' ignoro,
si os he ofés, saber pugui ab qué, y quin día
puig creyentme ignoscent, dia y nit ploro
y ab mi plora m' aymía,
per més que 'ns sigui ingrata,
no volent ser l' esposa d' un... sabata.

Semblant terme sens dúpte os farà riurer
é impossible creuréu que me 'l diga ella
¡vanitat al fi tot! Si 's pot escriurer
la mania sens parella
que per ser alabada

li ha agafat en poesia desdixada!
Tinch amichs qu' ho farian si 'ls ho doya
mes que ho fassi jo vol la gran taymada;
jo no 'n sé, y per complaurer sa taleya,
¡per Deu! una vegada
la inspiració doneume
y 'l meu atreviment ¡ay! perdoneume.

ESTORER DE LA RONDA

El jayo Montero Ríos
ja te la gran olla à punt.
Per atipar tantes botres
passará més de un disgust.

PEL PRAPRINE

--Ja ho tinc vist, Pubilla. D'aqueix ninot sense vara, dels escuts,
cartellets y banderetas, y demés porquerias de las festas, ne dono
catorze pessetas y mitja. Ni un céntim més, y encare gracias.

NOVETATS

L'obra d'en Guimerà, *Andrònica* qu'hem conegut aquesta setmana, 'ns aferma més fort en proclamar á n'aquest autor, com un lírich notable, més que com un dramàtic.

Tret l'assumpto d'*Andrònica* de l'història de Palestina, font ahont s'asadolla ab ferma afició en Guimerà, es d'una tal grandiositat... que ni menys cap dins del march del escenari.

Las situacions, no poden pas ser mes hermosament tràgiques del que son, ni la lluyta entre la rudesia d'un poble primitiu y la noblesa decayenta que s'ha de postrar als peus de Bizancio, pot dar lloch á escenas més veritables.

De sentir es, que 'l poeta se 'n desvihi, cap al segón acte, per parar en lo romans d'una llegenda d'amors... que fuig de l'història per complert.

Altremet, en Guimerà, no va prou á dret fil.

L'acció dramàtica, al girar de carrer, surt térbola, enfosquida y allavors es quan 'l públich 's trova *in albis* y s'aborreix cayent als fossos un'obra, que podia arribar al cap de munt.

La traducció d'en Lopez Ballesteros, es molt ben feta y no trovém que l'estre d'en Guimerà perdi res en sas mans.

Na Maria Guerrero, trova actituts de tràgica y 'ls accents apropiats de pietat magestuosa, que fan de l'*Andrònica* d'en Guimerà, l'idol d'un poble.

En Diaz de Mendoza, hem de dir qu'entén be 'l paper; mes no 'l caracteriza, ni sas facultats físicas responen á l'embelum del personatge, que 'n reviu ferm, enfortit per la llum inteligenta d'*Andrònica*, restant aclaparat, quan tirá vulgar del poble, 's deixa guiar per l'estol dels cortesans que 'l voltan.

Sols las masses del poble 's mouhen be... 'ls actors tots molt estimables, encare que de tragerias, no 'n fassin.

El luxu d'indumentaria y decorat, del més sencer *bizantinisme*.

TIVOLI

La marxa de la companyia d'òpera d'aquest teatro, es d'un cavall desbocat.

Cada día cantan nous artistas... y ja está dit, que no poden eixir ben preparats.

Il barbiere di Siviglia d'en Rossini, s'ha fet més bé individualment, que de conjunt.

Na Maria Marco, es una valencianeta jove, que 'n fa una *Rossina* molt bufona y aixerida; es de sentir que tiri per *estrella* y 's planyi tant y en tanta manera, que molts cops ni 's sent, mes si 's fa sentir, ho fa bé.

Tant en Breda, tenor; com en Pagliarico, bariton, com 'l baix y 'l caricato, fan un *Barbero* per la punta

dels dits y aixó que l'obra del Cisne de Pésaro, volgargamellas ductils, de las que no 'n corren, desde que las óperas 's fan cridant y fora.

La Favorita y *L'Africana* s'han fet bé, mes cal parlar espresament de *Cavalleria Rusticana*...

Aquest'obra, es la que treuhen ab més *amore* y tenen ben sabuda 'ls coros y las parts.

La Corti 'n fa una creacció del paper de Santuzza, tant en la part dramàtica com en la lírica; no pot desitjar mes del que fa la Corti... ni 'l mateix Mascagni.

En Breda fa y canta 'l Turiddu y en Mazzi condueix l'orquestra com un mestre dels mes bons.

L'*intermezzo*, s'ha de repetir sempre.

Ja está tot dit.

ROMEA

Fora de temporada y casi per sorpresa dissapte passat s'estrenaren dos obras del Sr. Forga Clará, tituladas *Els precaris* (drama en tres actes) y *L'aplech de la alegria* (quadro de costums ampurdanesas en acte).

En abduas obras, se vegé en l'autor una bona voluntat, pero faltat de intuició dramàtica indispensable en tota obra teatral.

En *Els precaris* planteja la qüestió social, y aixó que es un verdader *escoll* en autors de importancia, dit está que en un autor principiant ha de ser un fracàs. Lo primer acte que no es més que preparació de la obra es lo que sortí més arredonit.

Los altres dos donaren lloch á fortas controversias y á desilusions extraordinarias.

En lo quadro de costums *L'aplech de la alegria*, no hi trovarem altre condició que lo llenguatge propi del Ampurdá.

Los actors hi feren tot lo que 's podia fer en bé del autor, pero poch lograren.

TEATRO DEL BOSQUE

BARRI DE LA FONTANA — (GRACIA)

A la variació del cartell, que casi á diari hi ha ópera diferenta, cal anyadirhi las comoditats sens igual que s'hi disfruta, per lo que no es d'estranyar que la concurrencia de día en día sigui més important y que ab tot y lo distant que es del centre de Barcelona, sigui o punt més concorregut.

Fins ara s'han cantat *Aida*, *Marina*, *Africana*, *Gioconda*, *Pagliacci*, *Bohème* y en totas ellas han sentit grans aplausos tots los artistas.

Natural es que alguna ha de haver obtingut més notable desemenyo y aquesta sens dupte es *La Gioconda* que en la protagonista 'ns demostrá la senyoreta Andreuccetti que es una soprano de las de cartell, haventse vist molt ben secundada per la Sta. Molinari, lo tenor Rota y l'incansable bariton Gil Rey, que casi porta tot lo pés de la casa.

Lo popular Utor, 'ns ha donat alguna representació de *Aida* que li ha volgut un triunfo al cantar la *particella* de Radamés.

De moment ja 'n te un'altre al repertori y avant... Manolo.

Pera avuy está anunciat *Otello* que será cantat per lo Sr. Cardinali, artista que com es sabut hi ha lograt un nom ab lo protogonista.

UN COMICH RETIRAT.

De las festas

Molts per fer passar la gana
van á ballar la sardana.

Primer premi en lo concurs de sabre. Va
apendren en los 2 anys que va está cessant

-¿Qué t' agrada més de las professons?
-Los joves que tiran paperets.
-A mi, 'ls que tiran cap á la Rectoría.

Un número espatarrant,
encant dels petits y grossos,
junt ab l' sport mes frappant
hi ha hagut carreras de gossos

Per comprobar com la ciutat de Barcelona, es mestressa dels terrenes de las sevas enderrocadas murallas, quins de cap modo pertanyen al Estat, mes que 's vul'ga per seus, copiém lo següent interessant document.

«Barcelona 30 de Juny de 1760.—Vista la representació alsada á S. M. lo Rey (q. D. g.) per la ciutat de Barcelona, en súplica de que 's reconega y declari, que son de sa propietat tots 'ls «terrenos» qu' ocupan las sevas murallas; de que se 'l indemnici de son valor, y de que no, s'acordi:

Que 'n tot temps que deixin de ser destinadas al objecte qu' ho están, li sían retornats y entregats per la Nació; quina representació, pera tal resolució, ha rebut de la superioritat eixa Capitania general, la que previament te aprobada la dictadura següent.

Al present, jo 'l marqués de la Mina, capitá general dels exércits y principat de Catalunya, en nom y representació de la Nació, declaro y regonech, que tots els ants referits terrenes, son propis de la ciutat de Barcelona; que no li han de ser indemnissats, porque li fan serveys, y que 'n tot temps que deixin de ser destinats al objecte què ho están, la Nació 'ls retornará y entregará á la Ciutat ó altrement se 'l indemnisará.—Lo Marqués de la Mina.»

A Russia, tractan ara d' establir un cos legislatiu.

Lo Czar busca las esque'lles ara qu' ha perdut els bous.

Per «sa voluntat» vol que 's reunexi un Parlament del poble... y aixis fa correr la veu per son Imperi.

Es prínceps y «magnats» tenen l' encàrrech de escampar ho per camps, vilas y ciutats.

Mes la gent que se 'l ascolta, com si sentís plourer... porque las corts del poble rús es reuniran manant'ho l' emperador, mes no legislarán.

La dificultat primera, será l' entendrers.

La meytat dels pobles que fan l' Imperi, tenen sos dialectes expressos, mes no parlanl' enrevessada llengua russa ni l' entenen gens ni gota.

Finlandesos, Ctonians Caucasians, Tartres, Alemanys, Polachs, Kirguissos, Mongols... saben del rus tant com els catalans.

Tots plegats com han de discorrer?

Lo dimoni que 'ls entenga.

Lo pervindre de la Russia, es donchs, una gran confederació, com ho es el de totas las potencias europeas.

L' Ajuntament de Barcelona, te aprobat el dictamen de la reversió dels tranvias de a Ciutat.

Lo dictamen es llarch y en son detall s' hi trovan totas las condicions qu' han de reunir las vias, material y establiments motors, al fern' entrega al Ajuntament en representació de la ciutat de Barcelona 'l dia 30 del Decembre del any 1915.

Cad' any, comensat el 1903, las companyias anónimas de tranvias de Barcelona, Ensanche, Gracia y Nacional de Tranvias, pagarán á la ciutat un cinor de 60.000 pessetas.

La cayguda dels conservadors y l' enlayrament del partit liberal (anomenantlo aixis per entendrers solzament) ha produhit las dimisións en son encàrrech, del Governador civil de la provincia D. Carlos González Rothwos y del Alcalde de Barcelona D. Gabriel Lluch.

Per ara mentres tant ens buscan á Madrid un altre Herodes y un Pons Pilat nou.. aquets seguirán fentne, pero sens fer ni desfer.

Es dir, que 'ls veurém, y no 'ls tindrém.

Y sempre hi trovarém un consol, porque no més arriarán pero no farán petar las xurriacas.

✱

Igualment que 'ls cómichs quan acaban la funció, ara venen els picaments de mans... encare que ho hagin fet malament.

Tal com els teatros ara tenen 'ls encàrrechs polítichs la seva «claka»; qu' n el director treu 'l mocador blanc, ferms picaments de mans... quan un artista no 'ls paga, el mocador vermell y 'l «reventan» ..

Diu: que varias societats obreras, que tenen «Ateneos», volen dar un banquet al Governador qu' encara n' es, pero no 'n fa

També hi deurá haver el banquet de las «senyoras agradecidas»

✱

En Carlets qu' ens ha fet tanta prova, no sabém del cert si se entornará á Madrid... ó be si 's quedará aquí.

Molt 'ens folgarém de que 's quedi, porque 's un hom simpátich y guapo, dels que no 'n corren gayres.

La terra 's coneix que li tira.

Pero encara li tira més el «bello sexo».

Si se 'n va ¡Deu no ho permeti!.. recomaném al seu sucesor qu' intercepti la venda de sal-fumant.

¡S' han de prevenir desgracias!

✱

Ara per en «Bieló» no cal pas que s' amohinin.

Com que «ni fa ni fum»... no s' han d' amohinar privant la venda d' «explosivos».

Aquest tot s' ho ha gastat per las verges de fusta, y ara 'n toca 'ls resultats.

Cap á las sevas darrerías, ¡perque no s' hi veurá may més!.. sols li toca passejar «pendóns».

¡Ey! de las professóns del «Corpus».

✱

Qui ho te més encertat, aguantantse més ferm que 'l «ciri pascual» es lo Cardenal Casañas, que malgrat las sevas cartetas, encara ha fet «ballá l' ou» als claustres de la Catedral.

¡Reverent, que per molts anys!.. en semblant diada

✱

La professó del «Corpus» s' ha fet aquest any de las festas de Barcelona, mes «esquifida» que may.

Com que l' Ajuntament no hi ha fet anar 'ls gegants, ni 'ls empleats... per forsa, s' ha vist clar lo «deccandiment» de la manifestació pública.

Ja ni las «noyas» van á trovar'hi promés... ni 'ls «mosquits» saben fer res mes que «bròma pesada» pe 'l curs.

Sols el luxe de policia y l' escampall de guardia civil á peu y á caball, ha mostrat al públich, una por sens fonaments seriosos.

✱

Las festas de Barcelona, també han sortit «migradas» y mancas dels alicients de la popularitat.

Fora 'ls regidors que 's manegan las invitacions entremitj de las sevas familias y coneguts, no hem trovat cap «esbarjo» popular.

Per tot arreu 'l negoci y paga l' entrada.

Fins els balls dels mercats qu' havian de dar la nota popular y democrática de las festas, 'ls fan á porta tancada, com si fossin d' etiqueta; pagant.

No s' entén la «basarda» qu' els fa el poble á n' els organiadors de festas populars, quan aquí 's pot pendrer per mostra de costums.

So's cal veure l' espectacle de la nit de Sant Joan ab las nulitats desbordadas, traguejant fort y sens dar un que dir á ningú... ni necessitar per res, policia ni civils.

¡Quan n' apendrán! ¡May?

Diu qu' al «Coso florido» un altre festa popular. . que 's fa á benefici de l' Aurigemma al Parch qu' es de tots els ciutadans, com ho canta á la porta... han fet Reyna de les «cocottes» de Barcelona... á una tal Pepeta.

La festa dels fanals á la Ramb'a de Catalunya, no arriba tan so's á ser un «fanal» . .

Per lluhir l' espectacle y ferl'ho vistós, no havian de ter l qu' han fet qu' es sols una reng'era d' anuncis anti-estéticos.

N' hi havia prou, fent arreglar 'ls regidors de l' Ajuntament, enlayrant més 'ls que s' han cuydat de las festas Pero l' estética, encara quedava més mal parada.

¡De lletjos en son .. de fanalers, no 'n parlém!

Intima

Al recordar avuy els somnis dolsos que doravan el cel de ma infantesa, descloume 'ls llabis un sospir amarch, quin m' ompla 'l cor d' inconcebible pena. ¡Quan diferent d' aquell afany d' ahir, es el qu' avuy m' empeny y m' atormenta... per asohir mon be ¡quan desitjava ferm' home que allavors jo 'm veyia feble! Y haguera dat el mon, de poder darlo, á fi de presentarm' enfront la bella y dirli un jjo t' estim! plé de desitjos... malgrat no hagués tingut correspondencia. Mes varen passar anys y l' estimada, ignorant en un tot, de mon afecte, la varen mullerar... Si víu felissa ab el qu' es son espós, jo, no ho vull sebrer... es mare de dos nins, bells y xamosos ab son mateix esguart... de rossa testa... sabent aixó 'n tinch prou.. y 'ls veig com jugan.. ¡Pobrets innocentóns vos tinch enveja y al veureos, mes d' un cop m' han vingut ganas d' omplirvos de petons, la cara tendre... ¡Que si era avants m' afany, el cresp bigoti, avuy tornar voldria á l' infantesa... ¡jugaria ab els fills de las entranyas d' aquell somni gentil de mon cor verge!..

ANTONI ROQUETA

PER FAVOR

A una senyoreta que 'm demana uns versos.

Senyor director: Sabrá que fa molt temps que pateixo, y... vaja, avuy m' atreveixo porque ño 'm puch aguantá, á dirli si acás voldrá posar remey al meu mal; me costa un gran capital y no l' he pogut curá. No s' en rigui, es un mal fort y que 'm dona molta pena; los ulls d' una hermosa nena se 'm van ficar dintre 'l cor, y per més que un gran amor, li juro á cada moment, fa ella com qui no 'm sent y aixó 'm mata, de dolor.

No se perquè haig de pensá que si m' ajuda una mica, si eixos versos m' publica, tan prompte li vinga á ma, ella potser 'm compendrà qu' em queixo ab molta rahó y allavors sens dilació lo meu mal voldrá curá. Fassiho, creguim: oh per Deu No 'm digui: *no fa per casa*; lo cap me bull, se 'm abrasa, sembla que no sigui meu; tant si 'm creu com si no 'm creu me veig la mort que ja vé, si vosté ab lo seu «va bé» ó «anirá» no me la treu.

Y si quan ho insertará vosté en la bella TOMASA ella ja no 'm fa mes l' asa, y 'm díu que m' estimará y un jorn al peu del altá per sempre quedém units... ja li donarém confits y... vaja, lo que voldrá.

J. NAVARRO.

Correspondencia

Ramonet del Café: No m' agrada lo que hi rebut darrement.—Montalblitz: Lo mateix li dich. Antoni Roqueta: la *intima* si no fos in els dos versos finals, seria mansonya.—Graells: l' artic'et fluixeja.—Presillas: los cantars no van ni ab rodas.—Diego Ramis: no va.—Aliv Chirne: S' aprofitará quelcom.—Rampells: ¡Paciencia! no m' agrada prou, ¡Paciencia!—Xech de Llansá: La seva poesia vaig rebrela fora de temps, sento no haverlo pogut complaure.—Anicet Mont: Anirá.—Estorer de la Ronda: També.—J. Navarro: N' insertarém dugas.

Litografia Barcelonesa. — Sant Ramón, 6

Cosas que fan obrir l'ull

Unas bonas pantorrillas.

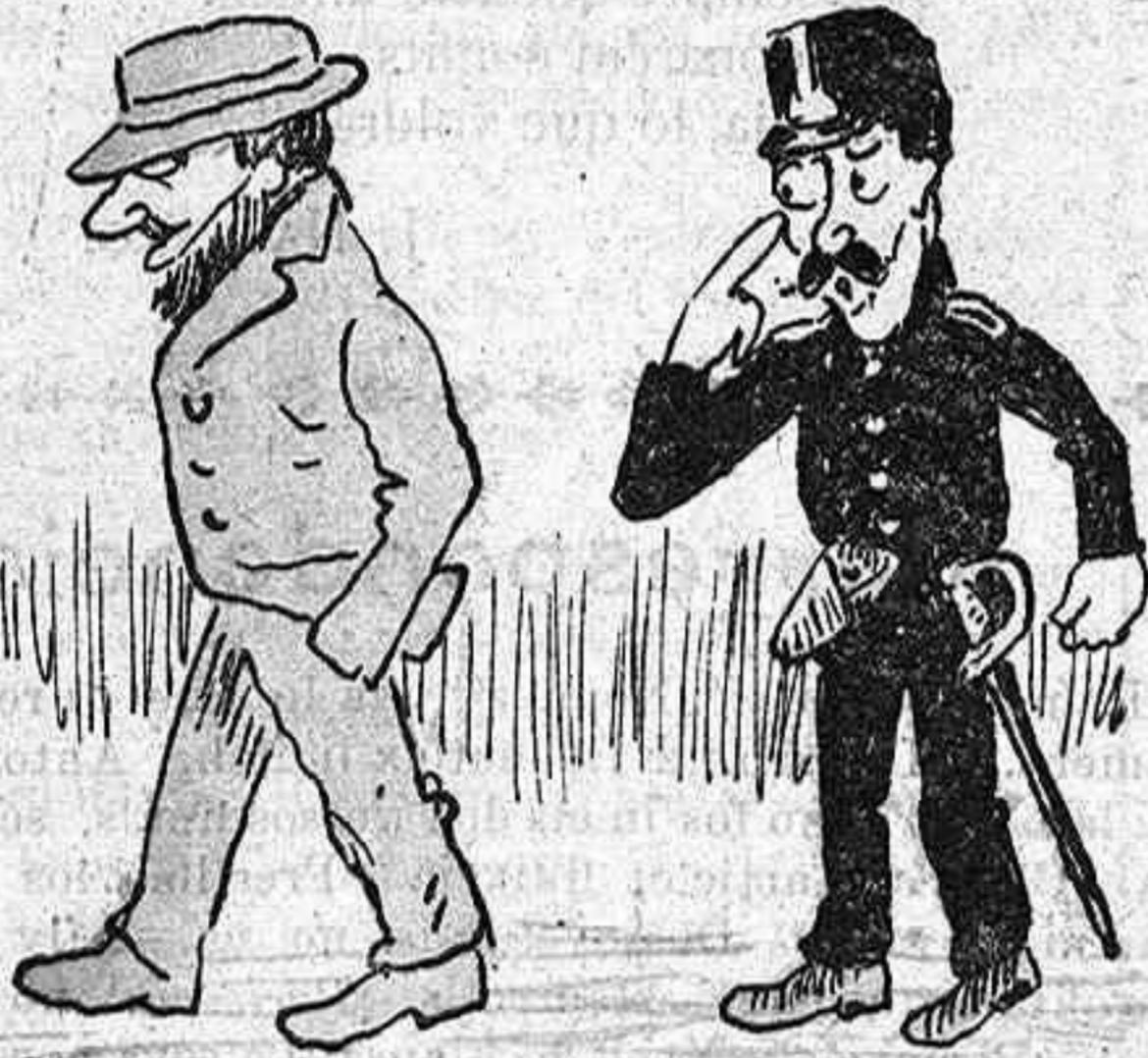
La perspectiva d' un bon negoci.

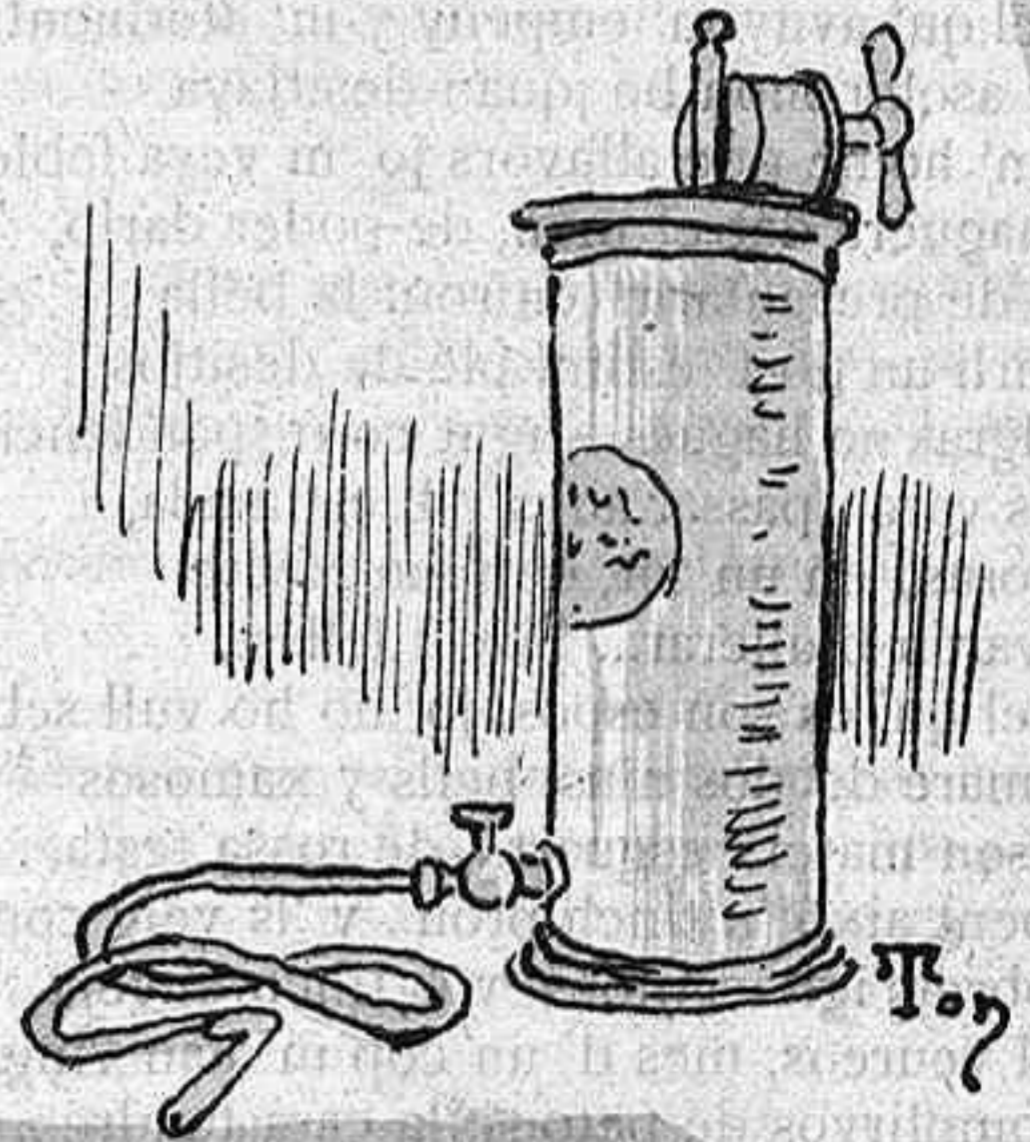
Un perill.

Una secretaria

Una sospita

¡Una xeringa!